

PRIJS 15 CENT

THEOSOFIE EN OKKULTISME

G. R. S. MEAD, L. T. V.

THEOSOFIE

EN

OKKULTISME

DOOR

G. R. S. MEAD, L. T. V.

Vertaald uit het Engelsch door

JOHAN VAN MANEN, L. T. V.

UITGAVE VAN DE THEOSOFISCHE UITGEVERS-
MAATSCHAPPIJ AMSTELDIJK 76 AMSTERDAM

THEOSOFIE is in haren idealen zin van Goddelijke Wijsheid eenzelvig met waar Okkultisme in onderscheiding met de Okkulte Kunsten. Maar wanneer wij de Theosofie behandelen in tegenstelling met het Okkultisme in de gewone beteekenis die er door hen die de Theosofie bestudeeren aan wordt gehecht moeten wij een beperkter beteekenis aan het woord vastknoopen. H. P. Blavatsky geeft in haar beroemd artikel over „Daadwerkelijk Okkultisme” (LUCIFER Mei, 1888) de volgende bepaling van een Theosoof:

„Elk mensch van gemiddelde verstandelijke vermogens en een neiging tot het bovenzinnelijke; van zuiver, onzelfzuchtig leven, die meer vreugde vindt in het helpen van zijnen buurman dan in het zelf hulp ontvangen; iemand die immer gereed staat zijn eigen genoegens ter wille van andere menschen op te offeren; en die de Waarheid, Goedheid en Wijsheid om hun zelfs wil liefheeft, niet ter wille van de voordeelen die zij kunnen schenken — is een Theosoof.”

Dat wil zeggen dat elk mensch, hetzij hij lid is van de Theosofische Vereeniging of niet, die tracht zedelijk, rechtvaardig en onzelfzuchtig te wezen en die te zelfder tijd zijn rede gebruikt in geloofszaken de benaming Theosoof verdient. Hij kan zelfs de volger van een uiterlijken geloofsvorm of de leerling van een bijzondere school van denken zijn maar indien hij breed genoeg van opvatting en groot genoeg van hart is om zijn sektebegrippen zijn liefde voor de menschheid niet te laten beklemmen verdient hij de benaming Theosoof.

Maar dit maakt hem geenszins tot een Okkultist; want de Okkultist is iemand die leert

op welke wijze hij bewust goed van kwaad kan onderscheiden. Hij is niet iemand van de theorie maar van de praktijk. Hij handelt niet volgens intuïtie en blind geloof alleen; hij moet iets meer dan louter *goed* zijn; hij moet *wijs* wezen. De inhoud van zijn bewustzijn is iets meer dan de waarnemingen zijner vijf zinnen plus de gevolgtrekkingen die hij daarvan door zijn rede afleidt en de vage denkbeelden en intuïtie's die hij moge bezitten. Niettemin kan geen mensch een waar Okkultist zijn zonder eerst een Theosoof te wezen en hierom is het dat in alle godsdienststelsels zulk een sterken nadruk wordt gelegd op de zedeleer. Om wijs te zijn moet men eerst goed en meedoogend zijn voor allen. Het is waar dat de slechten *kennis* kunnen verkrijgen, maar zij kunnen nooit *wijsheid* bezitten.

Deze Wijsheid is het die aan alle ontwikkeling ten grondslag ligt en die de reden is van wat de „schepping” genoemd wordt en het eindelijke doel der volmaakte menschheid. In alle wereldschriften is het hetzelfde en het zou gemakkelijk zijn daaruit aan te toonen hoe de denkbeelden medelijden en wijsheid eenzelve zijn en hoe werkelijke wijsheid en kennis van het groote *waarom* van het heelal nooit verkregen kan worden door den zelfzuchtigen of onrechtvaardigen mensch.

Nu is de Okkultist iemand die dit pad van onzelfzuchtigheid, rechtvaardigheid en ware kennis betreedt. Iemand kan niet werkelijk rechtvaardig zijn als hij onwetend is. Wat rechtvaardig kan schijnen voor een beperkt aantal is dikwijls onrechtvaardig wanneer de welvaart van een grootere gemeenschap beschouwd moet worden, en wat voor die gemeenschap rechtvaardig schijnt kan onrecht-

vaardig zijn voor andere gemeenschappen die er te samen een volk mede vormen. En zoo kan ook schijnbare rechtvaardigheid jegens een volk een onrechtvaardigheid zijn jegens de menschheid en schijnbare rechtvaardigheid jegens de menschheid, onrechtvaardigheid jegens het Heelal. En zoo kunnen wij gemakkelijk zien dat de veronderstelde „wreedheid” der natuur slechts een bedriegelijke schijn is die geschapen wordt door de onwetendheid van verstanden die slechts een oneindig klein deeltje van het gansche vraagstuk kunnen overzien. Er bestaat geen „wreedheid” in de natuur. De natuur werkt ten goede van *alle schepselen*, van *al* wat leeft; zelfs van de rotsen, want ook hun leven wordt door het Oog van Wijsheid gezien.

Nu wenscht de Okkultist, daar hij ziet dat de Geest en het Lichaam van alle menschen een zijn met den Geest en de Stof van het Heelal, zijn Verstand ook één te doen zijn met het Grootte Verstand of de Wereldziel, want hij weet dat het het verstand is, en het verstand alleen, dat hem werkelijk scheidt van de rest. Wanneer hij zich dit doel stelt wordt een innige verandering in hem te weeg gebracht. Met de zegening „Vrede allen wezens” immer in zijn denken, verwijdt hij zwijsend zijnen geestelijken aard totdat hij over de grenzen vloeit der liefde van den enkeling, het huisgezin, het ras of zelfs de menschheid, totdat datgeen in hem wat een van de samenstellende druppels was zich uitzet tot de Wereldzee van Mededoogen en Wijsheid die de gansche Natuur omvat. Hoe is het dan voor wie ook behalve de zeer weinigen mogelijk om het pad van het Okkultisme te betreden? Echtgenooten, ouders, vaders en

moeders, vaderlanders, menschenvrienden van verschillende soort denken allen dat hun liefde de beste en edelste is en beschouwen zulk een goddelijk mededoogen voor alle wezens als koud en onaantrekkelijk. Hoe is het voor mannen en vrouwen die denken dat zij in hunne liefden een uitdrukking vinden van hunne hoogste gevoelens mogelijk om deze louter als looze begoochelingen te beschouwen die hun groeikracht tegenhouden? En toch is het een tegenhouden van geestelijken groei, en geeneen die onder zulk een betoovering is kan een Okkultist wezen. Nu is bij de menschen zooals hierboven is gezegd het groote scheidende beginsel het *Verstand*. Het verstand houdt zelfs de innigste geliefden en grootste vrienden gescheiden. Het verstand van den mensch schrijft den vorm en de wijze van zijn geloof of overtuigingen voor. Maar niemand die zijn verstand laat beklemmen door een uiterlijk geloof of wijsbegeerte kan een Okkultist zijn. De Okkultist moet om jegens alle geloofsvormen rechtvaardig te wezen van alle vrij zijn. Terwijl hij zijn eigen verstand stemt naar den maatklank van het Groote Verstand van het Heelal bespeurt hij de verborgen geheimen der natuur zoodat die dingen die beschouwingen zijn voor de gewone menschheid voor hem bewustzijnsfeiten en werkelijkheden worden en ook voor allen die het zelfde pad betreden hebben van een bevrijde en volmaakte menschheid. Hoe kan zoo iemand dan dit of dat geloof onderschrijven of zijn verstand laten kristallizeeren in dezen of genen vorm van door den mensch geschapen gedachte? Hij die zijn verstand knelt binnen de grenzen van eenig dogma is voor den Okkultist even onverstandig als de Chineesche vrouw die er behagen in scheidt

hare voeten te misvormen en te persen in pantoffels van de halve natuurlijke grootte, of de Europeesche vrouw die haar eigen gezondheid en die van haar kroost verwoest door haar lichaam te misvormen door een rijglif.

Men zal zoo zien dat als wij de Theosofische Vereeniging beschouwen als een oefenschool voor het leeren van het A-B-C van het Okkultisme, de poging van den ernstigen onderzoeker om het Eerste en Tweede Punt van het Doel der Vereeniging inderdaad in uitoefening te brengen en een Theosofisch leven te leiden een voorloopige oefening zal vormen die hem bekwamen zal om zich met nut te wenden, eerst tot de theoretische, en daarna tot de daadwerkelijke studie van het Derde Punt van het Doel.

Onder het Eerste Punt van het Doel, een kern te vormen van een algemeene broederschap zou de ontwikkeling van die liefde en dat medelijden vallen die alle menschen zonder onderscheid van ras, geslacht, klasse, geloof of kaste kunnen omvatten. Onder het Tweede Punt van het Doel zou het bevrijdingsverloop van het verstand komen van vooroordeel of voorbarige meening ten opzichte van godsdienst, wijsbegeerte en wetenschap. En deze beide zouden voorbereiden tot de eigenlijke studie van het Derde Punt van het Doel die de onontdekte natuurwetten en de sluimerende krachten in den mensch behandelt.

Laatstgenoemde studie kan gevoegelijk onder twee hoofden gerangschikt worden, (a) Theoretisch en (b) Daadwerkelijk Okkultisme. Maar alvorens eenige poging gedaan wordt om deze twee aanzichten van het Okkultisme te behandelen moet ik er op aandringen dat een groot onderscheid gemaakt worde

tusschen werkelijk geestelijk Okkultisme en Okkulte Kunsten of Tooverij.

Onder het hoofd Tooverij en de Okkulte Kunsten vallen zulke kunsten en wetenschappen als hypnotisme, mesmerisme, ceremonieele magie, sterrewichelarij, stoffelijke alchemie, het gebruik van betooveringen en bezweringen, doodenopwekking, kaartleggen, handlezen, geomancie en duizend en een andere waarzeggerskunsten, stoffelijke en astrale helderziendheid en helderhoorendheid, psychometrie en een bijna eindelooze lijst die iedereen die goed belezen is over het onderwerp naar eigen believen kan aanvullen. Men behoeft niet zedelijk te zijn om een dezer dingen uit te oefenen. Ieder psychisch mensch — dat wil zeggen iemand die een bewerktuiging heeft dat tot op elke hoogte gevoelig is voor de invloeden van het stofgebied dat volgt op het onze — kan zich ontpoppen tot een lofwaardig psychometrist, kaartlegger, handlezer of elk ander soort waarzegger, of tot een sterrewichelaar of een astraalziener. En zelfs als iemand geenszins psychisch is kan hij een zeer krachtig hypnotiseur of mesmeriseur worden of zelfs een groot stoffelijk alchemist of beoefenaar der ceremonieele magie en bezweerder indien hem de goede wijze geleerd wordt of hij ze voor zich zelf ontdekt. En hier zal ik nu geen moeite doen om ongeloofigen van de waarheid dezer kunsten te overtuigen maar schrijven voor hen alleen die weten dat ze bestaan en ware kunsten zijn. Maar wat men ter harte moet nemen is dat de grootste schurken der aarde, mits zij psychisch zijn of in het bezit van het geheim, zulke dingen met wel-slagen kunnen uitoefenen. Hierom is het dat al zulke kunsten in het verleden bewaakt zijn met

de grootste geheimhouding en dat zij tot op zeer groote hoogte nog zeer geheim worden gehouden. Maar sommige der Okkulte Kunsten beginnen bekend te worden, vooral hypnotisme en mesmerisme, en het is een gebiedende noodzakelijkheid om de gevaren aan te geven die de maatschappij bedreigen door de kennis van zulke zaken in de handen van gewetenloozen en onzedelijken te stellen.

Laat ieder mensch van ernstigen en mededogenden aard de wetenschap van het hypnotisme bestudeeren en het huiveringwekkende suggestievermogen op een gehypnotiseerden proefpersoon aanschouwen en dan zeggen of zulk een macht over niet alleen zedelijk leven en dood maar zelfs stoffelijk leven en dood in de handen behoort gesteld te worden van elk mensch, of, wat erger is, beperkt te blijven tot de medische fakulteit louter als zoodanig. Deze fakulteit die over het algemeen de Okkulte Kunsten ontkent en zich begint te vermaken met proefnemingen in de gevaarlijkste aller bekende wetenschappen zegt ons of dat een suggestie even gemakkelijk verwijderd kan worden als opgedrongen, of dat de zedelijke zin van den proefpersoon hem in staat zal stellen om een suggestie om een misdaad te volbrengen zelfs in den hypnotischen toestand te weerstaan. Maar dit is niet waar want een suggestie is een verstandelijk zaad dat diep geplant wordt in den verstandeloozen bodem van den psychischen aard van het lager verstand van den mensch en dat ontspruiten zal tot daad zoodra de geschikte samenstel van omstandigheden of passende omgeving zich zal voordoen. Het publiek weet nog niet welk een verschrikkelijke geesel voor de maatschappij een gewetenloos mensch van krachtigen hypnоти-

schen wil kan zijn; het fatsoenlijk en ongeloofig publiek weet niet hoe gemakkelijk zijn jonge dochters die het gevoeligst van allen zijn voor hypnotische invloeden en suggestie als gewillige slachtoffers tot hun ondergang kunnen worden geleid door gewetenlooze schobbejakken; het weet niet hoe vergelijkenderwijs gemakkelijk het is om het zijn testament te laten teekenen ten gunste van een hypnotischen fortuinzoeker of een toevaligen bekende te vertellen waar het den sleutel van zijn brandkast bewaart. En toch is het hypnotisme op verre na niet de krachtigste der Okkulte Kunsten. Er zijn krachten die gebruikt kunnen worden om volkeren zoowel als enkelingen te beheerschen, en alle binnen het bereik van een zedelijken leproos met een voldoende krachten wil, alle bereikbaar voor het menschelijk dier dat waarlijk millioenmaal meer vermogend is ten kwade dan het meest woeste van het eigenlijke dierenrijk.

Maar geen derzulken zijn Okkultisten; zij mogen tovenaars zijn en beoefenaars van de Okkulte Kunsten maar geen hunner is waard den schoenriem los te binden van den waren Okkultist wiens hart in antwoord klopt met de golving van de Wereldzee van Mededoogen en wiens verstand trilt in vereeniging met den grooten maatklank van het Verstandelijk Heelal.

Hoevelen zijn er die denken dat zij het Okkultisme bestudeeren enkel en alleen omdat zij een horoskoop kunnen trekken of een beeld in het Astraallicht zien, of den inhoud van een brief lezen door middel van psychische vermogens of hun adem iets langer in kunnen houden dan andere menschen, of zelfs uit de eerste hand „spoken” naspeuren! En toch zijn zij binnen geen

duizend mijlen van de portalen van zelfs de be-waarschool van het Okkultisme waar de „kinderen” de letters van de elementen leeren en de *mantram's* van het heelal spellen. Maar weinigen willen „worden gelijk de kindekens”, weinigen wenschen de school binnen te treden in de laagste klasse der „schuldeloozen”.

Het gemiddelde voortbrengsel van negentiende-eeuwsche verwaandheid en zelfzucht beschouwt zichzelf geschikt voor de hoogste klasse der school indien al niet om haar leeraar te zijn en wenscht daarom wanneer het al in Okkulte Wetenschap gelooft alle boeken van die Wetenschap te lezen en over te gaan tot de daadwerkelijke proeven voor het zelfs de letters geleerd heeft of de theorie.

Om nu tot de theoretische zijde van het werkelijke Okkultisme terug te keeren: dit moet hetzij geleerd worden van een Okkultist, hetzij ontdekt worden uit boeken. Gelukkig zij die een leeraar vinden, want de leeraars zijn weinig en ofschoon zij willig mogen zijn om leering te geven kunnen zij zelden leerlingen vinden die gereed zijn of willig zich te onderwerpen aan de tucht die noodig is voor zelfs theoretische kennis aan hen kan worden medegedeeld. Veel kan aan den anderen kant worden geleerd uit boeken; maar die studie is van geweldige moeilijkheid en van geen nut tenzij het geestelijke inzicht van dengeen die deze studie maakt ontwikkeld wordt door de verreining van begeerte en de gewoonte van verstandelijke concentratie. Maar zelfs de theoretische kant van het Okkultisme is voor de slechts weinigen. Hij is slechts voor degenen die geen verdeelde belangen hebben; hij is niet voor de twijfelaars, niet voor de luien, niet voor de vreesachtigen of weife-

laars. Wanneer de begeerte naar Geestelijke Kennis en de mogelijkheid die te verwezenlijken zich eenmaal voordoet aan den geest is geen verdere aandrang noodig. Het verstand wordt voortaan „eenpuntig” en gaat bestendig voorwaarts en trekt door natuurlijke keuze alle voorbereidende kennis tot zich die noodig is. De mensch is zelfbewust geworden: is wakker en verstandelijk en beschouwt zijn metgezellen als menschen in een droom of onder den hypnotischen invloed der zinnen. Maar zelfs hij kan niets met veiligheid inderdaad verrichten totdat hij een leeraar vindt: maar vinden zal hij dien wanneer hij klaar is.

Wat het daadwerkelijk gedeelte van het Okkultisme is heeft H. P. B. nergens duidelijk in haar openlijke werken verklaard. Indien zij het gedaan had zou het niet langer „okkult” geweest zijn, maar wij weten dat de werkelijke geestelijke geheimen van zulken aard zijn dat zij niet in woorden kunnen worden medegegdeeld. In het artikel over „Daadwerkelijk Okkultisme”, waarnaar ik reeds verwezen heb, zegt H. P. B. niet wat het Daadwerkelijk Okkultisme is maar geeft enkel „een benaderend begrip van de voorwaarden waaronder alleen”, zelfs wanneer een leeraar is gevonden, de „studie van het Goddelijk Weten met veiligheid kan worden voortgezet”. Voor dit doel kiest zij twaalf voorschriften uit de drie en zeventig van een verhandeling over daadwerkelijke leering waarvan de hoofdpunten als volgt zijn:

De plaats die voor de leering wordt gekozen moet geheel en al vrij zijn van kwaadaardige invloeden van elke soort: stoffelijk, verstandelijk en zedelijk — een ietwat moeilijk, indien niet bijna onmogelijk, te vinden plaats in elke groote stad.

Voor den leerling „van aangezicht tot aangezicht” eenige daadwerkelijke leering gegeven wordt moet hij voorbereidende leering verkrijgen te midden van een groep medeleerlingen en geen verdere leering zal worden gegeven tenzij de kandidaat zijn verstand door en door verreind heeft en „in vrede is met allen, vooral met zijn andere zelve,” dat wil zeggen met zijn medeleerlingen. Zulke leerlingen moeten vereenigd zijn „als de vingers van een hand” en indien de vreugde of de smart van een geen weerklank vindt in de harten der anderen zijn de vereischte voorwaarden niet aanwezig want de leerlingen zijn als de snaren van een luit die in dikte en spanning verschillen maar die gestemd moeten worden tot den juisten samenklank voor de hand van den Meester uit hen de natuurharmonieën kan opwekken die de woorden van Wijsheid omhullen.

Bovendien moeten alle ijdele dingen der wereld volslagen verzaakt worden, en hoe veel dat de wereld houdt voor groot en edel en haar hoogste schijnt ijdele en leege begoocheling voor het kalme en vergeestelijkte verstand van dengeen die zijn voeten op het pad van het ware Okkultisme gezet heeft.

Dan ook — en dit is wellicht een van de moeilijkste dingen voor een Westerling om te begrijpen — moet de nieuweling, ofschoon zijn hart moet „kloppen in antwoord op al wat leeft en ademt”, zich zelf toch stoffelijk afzonderen van alle aanraking met anderen. Zijn bed, drinkschaal en nap moeten door geen ander aangeraakt worden dan hem zelf. Dit verklaart de afscheiding die de Brâhmanen uitoefenen, hun weigeren om een anders hand aan te raken, hun wegwerpen van

een glas waaruit een niet-Brâhman gedronken heeft. Het verklaart ook den bedelnap van den Buddhistischen Bikshu, en de woorden van Jezus: „Wie is het die mij heeft aangeraakt want ik heb bekend dat kracht van mij uitgegaan is?”

„Zijn verstand moet ook blind blijven voor alles behalve de algemeene waarheden der natuur”; en ten laatste, hij moet geen dierlijk voedsel aanraken, geen wijn, geen geestrijke dranken of verdoovende middelen, en boven alles moet hij volstrekt kuisch zijn, zoowel stoffelijk als verstandelijk.

Daar dit nu de voorwaarden zijn is het hoog tijd dat leden van de Theosofische Vereeniging Okkultisme niet op een lijn stellen met de Okkulte Kunsten, en wanneer zij hooren van menschen die een horoskoop kunnen trekken of zelfs een elementaal oproepen moesten zij zich er van onthouden om dezen onmiddellijk als Okkultisten te bestempelen, want genoemde amateurs in tooverij kunnen menschen zijn die niet zouden slagen voor een examen in gewone fatsoenlijkheid, en nog veel minder met eere de gestrengte proeven doorstaan van de okkulte zedewetten.

Degenen die de theosofische onderscheiding tusschen de Persoonlijkheid en het Ikwezen (Individualiteit) begrijpen — tusschen den vergankelijken en half dierlijken samenstel die den gemiddelden mensch vormt, en den onsterfelijken geestelijken mensch binnen die persoonlijkheid — die in de groote meerderheid der gevallen over het hoofd wordt gezien en niet wordt erkend, zullen gemakkelijk het verschil zien tusschen waar Okkultisme en de Okkulte Kunsten. Het Okkultisme behoort tot de hoogere Drieheid in

den mensch, tot het goddelijk Ikwezen dat voortbestaat door den ganschen kringloop van wedergeboorten terwijl de Okkulte Kunsten bezittingen zijn van de Persoonlijkheid, van de lagere psyche of ziel, die terecht „de aardsche, zinnelijke en duivelsche” genoemd is. Let wel, ik zeg niet dat iemand omdat hij de Okkulte Kunsten bestudeert „aardsch, zinnelijk en duivelsch” is, maar ik beweer wel dat een door en door ontwaard en verdorven mensch evenveel vooruitgang maken kan in de *lagere* aanzichten van deze kunsten als de eerlijke en onzelfzuchtige beoefenaar. Maar al deze kunsten zijn eenvoudig de lagere weerkaatsingen van de Eene Ware Okkulte Kunst die behoort tot de Hoogere Drieheid in den mensch; opent zich eenmaal het „Oog van Shiva”, het orgaan van geestelijk zien dan zijn al deze kunsten nutteloos. Er is een Geestelijk Zintuig dat Een is en dat genoemd kan worden geestelijke helderziendheid, geestelijke helderhoorendheid, of door elke andere der okkulte vermogens of kunsten met het voorvoegsel „geestelijk”, en toch is het *een*. Zoodat de Okkultist, voor zoover een technische kennis der Okkulte Kunsten betreft, zijn kan als iemand die „niets heeft en toch alle dingen bezit”.

Om dan te besluiten: Okkultisme is geen Theosofie in den gewonen zin van het woord, veel minder nog is zij de Okkulte Kunsten want een ernstig Theosoof is veel dichter bij het pad van Okkultisme dan iemand die liefhebbert in „les sciences maudites”. Er is ook nog een ander ding dat de indringerige geest der eeuw, die zijn morsige en aanstootgevende persoonlijkheid in elk heiligdom zou willen werpen, wel zou doen in

gedachte te houden. De Okkulte Wijsheid is geen deern die er van houdt hare bekoorlijkheden ten toon te spreiden voor den eerste den beste, zij is integendeel een kuische maagd en degeen die haar zou willen winnen moet dat doen door onzelfzuchtige liefde en mededoogen en niet met de hitte van hartstocht. Laat ons het inschrift indachtig zijn te Saïs, in het oude Egypte, dat den aanbidders aan het altaar van Isis zeide: „Ik ben al wat geweest is, en is, en zal zijn; en tot nu heeft geen sterveling mijnen sluier gelicht”.

En waarom heeft geen „sterveling” den sluier der geestelijke natuur opgelicht? Eenvoudig omdat hij „onsterfelijk” moet worden en den dood overwinnen voor hij den Sluier van den Tempel der Natuur van een scheuren kan, met andere woorden, hij moet leven in het bewustzijn van zijn Onsterfelijk Zelf en er één mede zijn, evenals „Jezus” één was met zijnen „Vader”, en het „Hart” van den „Buddha” één was met Bodhi, de Wereldzee van Geestelijke Liefde.

Maar ofschoon wij niet allen Buddha's en Christussen kunnen zijn in eene geboorte — want de heilige boeken zeggen ons dat vanaf den tijd dat het hart begint te verlangen naar geestelijke vrijheid ten minste zeven geboorten moeten worden doorleefd voor het einddoel bereikt wordt — kunnen wij ons toch allen opmaken tot de reis. Wij kunnen onze gewaden wit maken, dat wil zeggen: dat wij onze gewaden van verstand en begeerte, van zinnen en vleesch rein kunnen maken, zoodat wij in een volgende geboorte een geschikt tabernakel mogen hebben voor den inwonenden Geest van Liefde, ons Hooger Zelf, om zich aan de wereld te openbaren.

AANHANGSEL.

DE THEOSOFISCHE VEREENIGING.

De Theosofische Vereeniging is een internationaal lichaam, den 17^{den} November 1875 te New-York gesticht.

Haar doel is:

- I. *Het vormen van een kern van de algemeene broederschap der menscheid, zonder aanzien van ras, geslacht, kaste of kleur.*
- II. *Het aanmoedigen van de vergelijkende studie van godsdienst, wijsbegeerte en wetenschap.*
- III. *Het naspeuren van onverklaarde natuurwetten en van de ongeopenbaarde krachten in den mensch.*

Van deze drie doeleinden is alleen het eerste bindend voor alle leden terwijl de twee andere tot hulp voor de bereiking van het eerste dienen.

Het volbrengen van het tweede dat het Oosten en het Westen aan elkander ontsluit strekt om misverstanden voortspruitende uit verschil van ras en godsdienstvorm uit den weg te ruimen en stelt ten dienste van beide de verborgen schatten van geestelijke kennis die beide bezitten. Ook het derde leidt tot broederschap daar het den mensch zichzelf en zijn omgeving leert kennen en hem ten slotte de geestelijke eenheid aantoot die aan alle wezens ten grondslag ligt. Doch het nastreven van deze beide doeleinden vereischt bijzondere vermogens en bijzondere gelegenheden. Zij zijn daarom niet verplichtend voor alle leden doch worden naar vrije keuze nagestreefd door hen die zich daartoe aangetrokken gevoelen en die in staat zijn dat te doen. Daarom vindt iemand die hiervoor in het geheel geen belangstelling koestert, indien hij gelooft in de menschelijke broederschap en willig is daarvoor te werken een hartelijk welkom en een ruime plaats in de Theosofische Vereeniging.

De leden der Vereeniging zijn meer verbonden door een ethischen dan door een verstandelijken band en hun eenheid berust op een verheven ideaal, niet op een omschreven geloof. De Vereeniging heeft geen geloofsstellingen, dringt aan op geen enkel geloof, schaaft zich onder geen kerk, steunt geen partij, neemt geen deel aan de eindelooze kibbelarijen die de maatschappij verdeelen en het nationaal, maatschappelijk en persoonlijk leven verbitteren. Zij tracht geen mensch van zijn eigen godsdienstvorm af te trekken, maar noopt hem integendeel in de diepten van zijn eigen godsdienst het geestelijk voedsel te zoeken dat hij noodig heeft. De uitkomsten der studie welke in het tweede doeleinde genoemd wordt biedt zij aan als voorwerpen van onderzoek, niet als geloofsstellingen waaraan blind geloof moet

worden geslagen. Dat ieder eens anderen godsdienstige gevoelens evenzeer zal eerbiedigen als hij dat voor de zijne verwacht wordt gerekend tot een eervolle verplichting in de Vereeniging, en volkomen wederkeerige hoffelijkheid hieromtrent wordt van de leden verwacht. Dit alles leidt meer en meer tot samenwerking in het zoeken naar waarheid, toch verzachting van vooroordeelen, tot vrijmaking van den geest en tot groei eener welwillende vriendelijkheid en gewilligheid tot leeren. Zoo is de Vereeniging een beschermende muur tegen den tweelingsvijand van den mensch: bijgeloof en materialisme, en behoort zij waar zij ook komt een zachten en louterenden invloed van vrede en goeden wil te verspreiden en zodoende een van de krachten te zijn die het betere willen te midden van den strijd der tegenwoordige beschaving.

LIDMAATSCHAP

Lidmaatschap kan worden verkregen op aanvraag aan den Algemeenen Sekretaris eener Afdeeling of door bemiddeling van een der Loge's of Centra der Vereeniging. Nadere inlichtingen hieromtrent worden op aanvraag gaarne verstrekt. Een exemplaar van de Wetten der Theosofische Vereeniging en der Nederlandsche Afdeeling wordt, op aanvraag aan den Algemeenen Sekretaris, toegezonden.

LIDMAATSCHAPSKOSTEN

De kosten van het lidmaatschap der Nederlandsche Afdeeling (insluitende het lidmaatschap der Theosofische Vereeniging) bedragen f 3.— per jaar en f 3.— intreegeld (éénmaal). Deze bedragen moeten bij de aanvraag tot lidmaatschap worden voldaan.

In bijzondere gevallen kan ontheffing van geldelijke verplichtingen worden verleend.

ADMINISTRATIEVE INDEELING

In verschillende landen voor zoover die een voldoende aantal leden tellen zijn Afdeelingen der Vereeniging gevormd. Deze Afdeelingen worden vertegenwoordigd door een Algemeenen Sekretaris. Tot heden bestaan er zeven zulke Afdeelingen. Iedere Afdeeling is onderverdeeld in Loge's en Centra. De Nederlandsche Afdeeling telt zeven Loge's en twee Centra.

President der Vereeniging is Colonel H. S. Olcott, te Adyar, Madras, Engelsch-Indië.

De Algemeene Sekretaris der Nederlandsche Afdeeling is de Heer W. B. Fricke, Amsterdam, Amsteldijk 76.

Het Hoofdkwartier der Nederlandsche Afdeeling is gevestigd te Amsterdam, Amsteldijk 76.

LIJST VAN LOGE'S EN CENTRA DER NEDERLANDSCHE AFDEELING, MAART 1899.

PLAATS	VOORZITTER	SEKRETARIS
AMSTERDAM		
*Amsterd. Loge	W. B. Fricke, Amsteldijk 76	H. Wierds van Coehoorn, Amsteldijk 76.
*Vâhana Loge	K. P. C. de Bazel, Nic. Beetsstraat 118	H. Walenkamp, Ringdijk 128, Watergraafsmeer.
Studenten Centrum	J. W. Boissevain, Tesselschadedestraat 4	J. J. Hallo Jr., Schotersingel 69, Haarlem.
GOUDA (Centrum)	H. Reynders, Lange Groenendaal 99	Mevr. C. J. v. d. Beek-de Prez, Wilhelminastraat 35.
*S GRAVENHAGE	H. N. v. Amerom, Van Hoogendorpstraat 11	J. J. Hallo Jr., Schotersingel 69.
*HAARLEM	Johan van Manen, Amsterdam	S. Gazan, Parallelweg 20.
*HELDER	T. van Zuylen, Spoorstraat 138	J. A. Terwiel, 2e Crooswijksche Dwarsstraat 6.
*ROTTERDAM	H. W. Hagenberg, Noordsingel 140	
VLAARDINGEN	D. de Lange Dz., Oosthavenkade	

*) De met een sterretje geteekende Loge's bezitten een boekertj.

BOEKEN OVER THEOSOFIE.

Daar de Theosofische Vereeniging gesticht is in Engelsch sprekende landen en zich voornamelijk daar heeft verbreed gedurende de eerste jaren van haar bestaan zijn de meeste en beste werken over Theosofie nu nog in het Engelsch geschreven. Deze, meest uitgegeven door de „Theosophical Publishing Society” te Londen, zijn alle te verkrijgen van haren uitsluitenden vertegenwoordiger voor Nederland, de „Theosofische Uitgeversmaatschappij” (Afdeling Boekhandel), Amsterdam, Amsteldijk 76. Uitgebreide katalogi worden op aanvraag toegezonden.

Vele vertalingen van belangrijke Theosofische werken zijn in voorbereiding.

In het Nederlandsch zijn door de „Theosofische Uitgeversmaatschappij” de volgende werkjes uitgegeven die tegen overmaking van den bijvermelden prijs van haar verkrijgbaar zijn.

THEOSOPHIA	Maandblad, Prijs per Jaargang f 4.—	
	Jaargangen 2 tot 7, per Jaargang „	2.50
	Kaarten van Atlantis, behoorende bij den 6en Jaargang, per stel „	1.50
A. BESANT	Yoga voor den mensch in de maatschappij.	„ 0.10
A. BESANT	De Evolutie der ziel, het doel van het leven.	„ 0.10
A. BESANT	Kort begrip der Theosofie, 3e duizend.	„ 0.15
A. BESANT	Levenstoestanden na den dood.	„ 0.20
A. BESANT	De Meesters als feiten en idealen.	„ 0.30
A. BESANT	Vier voordrachten over Theosofie, gebonden, met portret.	„ 0.60
A. BESANT	De zeven beginselen van den mensch, gebonden.	„ 0.60
A. BESANT	Reïnkarnatie, gebonden.	„ 0.60
A. BESANT	De dood — en daarna?, gebonden.	„ 0.60
A. BESANT	Karma, gebonden.	„ 0.60
C. W. LEADBEATER	Het astraalgebied (ter perse).	„ 0.60
G. R. S. MEAD	Theosofie en Okkultisme.	„ 0.15
H. SNOWDEN WARD	Karma en Reïnkarnatie.	„ 0.10
MULTASPERO	Eerstekennismaking met de Theosofie.	„ 0.25
AFRA	Eenvoudige schets der Theosofie.	„ 0.25
LORENZO	De Theosofische Vereeniging en het doel dat zij beoogt.	„ 0.10
JOHAN VAN MANEN	Korte Levensschets van Annie Besant.	„ 0.10

Bestellingen en betalingen te richten aan de „Theosofische Uitgeversmaatschappij”, Amsteldijk 76, Amsterdam.

THEOSOFISCHE
BIBLIOTHEEK
Tolstraat 154 Amsterdam

- 1 SEP. 2012

